

ჩემს მკითხველს

ამ უკანასკნელ დრომდე, მე ჩემი თავი ბედნიერ კაცად მიმაჩნდა: ვიჯექი ჩემთვის „დროების“ პანანინა კუნჭულში, საიდანაც მთელ ქვეყანას უდარდელათ დავცქერიდი და ხანდისხან - თვეში ერთხელ, ორჯერ - ჩემ უდარდელობას ფელეტონით გამოვთქვამდი. მართალია, ქვეყანა მე ყურადღებას არ მაქცევდა; იმან, მგონია, არც კი იცოდა, თუ „დროების“ დაბლა ეტაჟში ვილაცა ფელეტონისტი რალაცა ფელეტონებს „სჯლაბნიდა“, მაგრამ ეს გარემოება მე ნამეტანად როდი მანუხებდა

- ქვეყანა ბრმა და უგნურია, ამბობს ლენინე, ვფიქრობდი მე: - ისე შეურაცხყოფით დასცქერის ფელეტონისტის შრომას და მდგომარეობას; იმას ფელეტონი „მასხრობათ“ მიაჩნია და მისი დამწერი - ჯამბაზის მოლაყბეთ. მიუტევოთ იმ საბრალო ქვეყანას, რადგანაც იმან არ უწყის, რას ფიქრობს!..

* * *

მართლაც, წლევანდელი შემთხვევები თითქო განგებ ჩემი ნუგეშის საცემლათ და ფელეტონისტების ასამალლებლათ ხდებოდნენ. ჯერ ერთი, ფელეტონისტი - რომ ფორი კანონმდებელი კრების ნევრად ამოარჩიეს, და მისმა მდგომარეობამ და ყოფა-ქცევამ მთელი ქვეყნის ყურადღება მიიქცია. - მერმე ისვე რომ ფორი მმართველობის ნევრათ შეიქნა, ლენერალ ტროშუს გვერდში ამოუჯდა, როგორც მეორე ფელეტონისტი - არაგო, და უხეირო ვოდევილების მწერავი ჟულ-ფავრი და გლე-ბიზუანი. მოდი და ნუ აგამაყებს შენ ამ ნაირი შემთხვევა!

* * *

მართალია, ერთის მხრით, რომ ეს შემთხვევა შორს ქვეყანას, საფრანგეთში, მოხდა, მართალია, მეორეს მხრით, რომ ფელეტონისტები ყოველთვის კი ვერ ხდებიან „დროებითი მმართველობის“ ნევრებათ და იგივე რომ ფორი - მაგალითად - ბარე შვიდი თვე იჯდა „ვირის აბანოში“ (როგორც ჩვენში ამბობენ) სანამ მის წინ სამინისტრო რჩევის კარები გაიღო...

მაგრამ, ვაიმედებდი მე ჩემ თავს, ჩვენშიაც მომხდარა ხოლმე ფელეტონისტების ამალლების მაგალითები. ერთი ვოდევილის მწერავი პრისტავის ადგილს ეღირსა, და მეორე - გვარიანი ხანი კვარტლის თანაშემწეთ იყო. და რაკი ზოგიერთ სხვა ფელეტონისტებს (რომელთაც ფელეტონების წერაც ვერ მოახერხეს) „ოხუნჯობამ“ ქვეყანაში წინ წანევა არ დაუშალა რატომ მეც არ უნდა მქონდეს ამალლების იმედი?

* * *

ამ იმედს - როგორც წელან ვთქვი - წმინდა ნეტარებაში ვყავდი. მაგრამ ტყუილად კი არ ყოფილა ნათქვამი, ნეტარება ერთი ნუთის საქმეა და დიდხანს ვერ გაძლებსო: სწორედ იმ დროს, როცა მე ჩემი თავი ბედნიერ კაცათ მიმაჩნდა და მარტო იმაზე ვნუხდი, რომ ქვეყანა ყურადღებას არ მაქცევს

მეთქი, ჩემდა საუბედუროთ თურმე ჩემ ფელეტონებზე, თუ მთელ ქვეყანას არა, ზოგიერთ ჩვენებურ მკითხველებს მაინც ყურადღება მიუქცევიათ.

მაგრამ ვაი ამისთანა მიქცევას!..

დიახ, ვაი ამისთანა ყურადღების მიქცევას, როცა ყველა მხრიდან გესმის: - „ღმერთო, ეს რანაირი ენაა!“ – „ამგვარი წერა აბა ვის გაუგონნის?“ – „განა უნინ ჩვენ ფელეტონისტები არ გვყოლია? დახედეთ მათ ნამდვილ ქართულ ენას! ფელეტონი იმ ენით უნდა იწერებოდეს, როგორც მოლაყბე, თავხედი და „საქართველოს მოამბის“ მწერლები სწერდენ!..“

* * *

ამ ნაირი გაკიცხვა მოისმის ყველა მხრიდან, სხვა და სხვა კილოზე, სხვა და სხვა დამატებებით, მაგრამ ერთ და იმავე აზრით: „ამ ფელეტონების კითხვა არა ღირს, ამიტომ რომ იმათ ენა არ უვარგათ, ნამდვილი ენით დაწერილი არ არიან“.

* * *

აი, ამ გარემოებაზე უნდა შემოგჩვილო შენ, ჩემო კეთილო მკითხველო, და ორიოდ სიტყვა უნდა გითხრა ისეთი, რომ ჩემი საჩივარი, იქნება, სჯაათ გადაიქცეს.

ჯერ ერთი გარემოება უნდა მოგაგონო, რომელიც შენ ხშირათ გაგონილი გექნება: ვაჭარ კაცს ან სოვდაგარს ჯიბე რომ გაუთხელდება, ის უფრო და უფრო ძვირფასი ტანისამოსის და განყობილების ჩაცმას იწყებს და თავის სახლს უწინდელზე უფრო მდიდრულათ აწყობს. გამოცდილი ვაჭრები ამ გვარათ მონღულ მოძმეს რომ დაინახავენ, მაშინვე ამბობენ - ეჰ, ეს გაკოტრების ნიშანიაო!

ცოტათი, რომ მიიხედ მოიხედო და შენ ნაცნობებს თვალი გადაავლო, მკითხველო, მალე გაიხსენებ, რომ თავის დღეში ლაზათიანი და მართლათ მშვენიერი ქალი პირზე ფერ-უმარილს არ მიიკარებს, და ნამდვილათ მდიდარი კაცი - ოქროთ და ვერცხლით თავის ტანსაცმელს არ ააჭრელებს. იმათთვის ნამდვილი სიმდიდრე და ნამდვილი ლაზათი საკმაოა. - ამ ნაირ მაგალითებს რომ გაიხსენებდე, მალე მიხვდები, რომ საზოგადოთ გარეგან სიმშვენიერზე, ლაზათზე და განყობილებაზე უფრო ისე პირები ცდილობენ, რომელთაც ნამდვილი ლაზათი და ნამდვილი ძალა აკლიათ; და აქედან იმ საზოგადო კანონს გამოიყვან, რომ კაცის თვალში გარეგანი შნოს წადილი შინაგანი ღირსების მოკლებისდაგვარათ მატულობს.

* * *

ეს მარტი ტანსაცმელზე და ფერ-უმარილზე კი არ არის ნათქვამი.